

Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministerija

Platesnės slaugytojų kompetencijos praktikoje

Numatoma veikla

Slaugytojai

- Konsultavimas
- Siuntimų išrašymas
- Vaistinių preparatų išrašymas
- Nedarbingumo pažymėjimų išdavimas (nuo 07-01)

Akušeriai

- Konsultavimas
- Nėštumo priežiūra
- Siuntimų išrašymas
- Nedarbingumo pažymėjimų išdavimas (nuo 07-01)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SLAUGOS PRAKTIKOS IR AKUŠERIJOS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. IX-413 11,
11¹ IR 12 STRAIPSNŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m. spalio 10 d. Nr. XIV-2192
Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) skirti ir išrašyti vaistus (vaistinius preparatus) lėtinėms ligoms gydyti, medicinos pagalbos priemonės sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;“.

2. Papildyti 11 straipsnio 1 dalį 7 ir 8 punktais:

„7) sveikatos apsaugos ministro nustatytais atvejais ir tvarka konsultuoti pacientus teikiant pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

8) sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduoti siuntimą asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, nurodytoms sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše, gauti.“

2 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11¹ straipsnio 1 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„1. Išplėstinės praktikos slaugytojas turi šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytas teises, taip pat šias teises.“

2. Pakeisti 11¹ straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) skirti ir išrašyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte nenurodytus kitus vaistus (vaistinius preparatus), kurių sąrašą, skyrimo sąlygas ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras;“.

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) skirti ir išrašyti medicinos pagalbos priemonės sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka, vaistus (vaistinius preparatus), kurių sąrašą, skyrimo sąlygas ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras;“.

2. Papildyti 12 straipsnio 1 dalį 7 ir 8 punktais:

Įstatymų pokyčiai

- Vaistinių preparatų išrašymas (gydymo pratęsimas);
- Siuntimų išrašymas;
- Pacientų konsultavimas.

2

„7) sveikatos apsaugos ministro nustatytais atvejais ir tvarka konsultuoti pacientus teikiant pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

8) sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduoti siuntimą asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, nurodytoms sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše, gauti.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. vasario 1 d.

2. Sveikatos apsaugos ministras iki 2024 m. sausio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Įstatymų pokyčiai

Nuo 2024 m. liepos 1 d. iš „Sodros“ biudžeto bus apmokami nedarbingumo pažymėjimai, išduoti sergantiems šeimos nariams slaugyti, kuriuos išdavė:

- bendrosios praktikos slaugytojas;
- išplėstinės praktikos slaugytojas;
- akušeris.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
2023-10-25 Nr. G-9602

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110
5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m. spalio 10 d. Nr. XIV-2193
Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) sergantiems šeimos nariams slaugyti. Ši išmoka skiriama, jeigu gydytojo, bendrosios praktikos slaugytojo, išplėstinės praktikos slaugytojo ar akušerio nurodymu būtina slaugyti susirgusį apdraustojo asmens šeimos narį;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.
2. Sveikatos apsaugos ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2024 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Vaistinių preparatų išrašymas

Tai yra gydytojo jau paskirto lėtinės ligos *gydymo vaistiniais preparatais pratęsimas* esant šioms sąlygoms:

- stabili paciento sveikatos būklė;
- vaistinį preparatą pacientas vartoja ne trumpiau kaip pastaruosius 3 mėnesius;
- slaugytojas lėtinės ligos gydymą tęsia ne ilgiau kaip 1 metus, po to būtina gydytojo konsultacija;
- E025 formoje būtina įrašyti „esant stabiliai sveikatos būklei tęsiamas paskirtas tęstinis gydymas“.

Vaistinių preparatų išrašymas

Leidžiama išrašyti / išrašymo sąlygos	Neleidžiama išrašyti
Esant stabiliai sveikatos būklei	Narkotinių bei psichotropinių vaistinių preparatų
Tęsiant gydytojo paskirtą tęstinį lėtinės ligos gydymą ne ilgiau kaip 1 metus	Vardinių nekompensuojamų vaistinių preparatų
Kai diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašuose , reglamentuojančiuose vaistinių preparatų skyrimą, diagnostikos ir gydymo metodikose , diagnostikos protokoluose (jei jie yra), kituose sveikatos apsaugos ministro įsakymuose, vaistinio preparato charakteristikų santraukose ar jei vaistinis preparatas kompensuojamasis pagal Ligų ir kompensuojamųjų vaistų joms gydyti sąrašą (A sąrašas) nustatytas vaistinių preparatų kompensavimo sąlygas nenustatyta kitaip .	Registruotų vaistinių preparatų paženklintų kitos EEE valstybės kalba pakuotėmis, skirtų pavieniams pacientams gydyti
E025 formos rekomendacijose būtina įrašyti „esant stabiliai sveikatos būklei tęsiamas paskirtas tęstinis gydymas“ .	Vaistinių preparatų, skiriamų nesilaikant vaistinio registracijos sąlygų (angl. off-label use).

Apžvalga

- Nustojus galioti LRV nutarimui Nr. 152 t.y. nuo 2022-04-30 d. Slaugytojai toliau išrašinėjo receptinius vaistus gydymui tęsti, nors tokios teisės nebeturėjo.
- Nuo 2022-04-30 iki 2023-11-30 dienos slaugytojai išrašė 86.897 receptus vaistiniams preparatams įsigyti.

Vaistinių preparatų išrašymas pagal ATC kodus

Laikotarpis
2022-04-30–2023-11-30

Virškinimo traktą ir metabolizmą veikiantys vaistai	A	3128
Kraują ir kraujodarą veikiantys vaistai	B	1455
Širdies ir kraujagyslių sistemą veikiantys vaistai	C	14650
Dermatologiniai vaistai	D	263
Urogenitalinę sistemą veikiantys vaistai ir lytiniai hormonai	G	996
Sistemiškai veikiantys hormonų preparatai, išskyrus lytinius hormonus	H	708
Sistemiškai veikiantys priešinfekciniai vaistai	J	1142
Antinavikiniai vaistai ir imunomodulatoriai	L	104
Raumenų ir skeleto sistemą veikiantys vaistai	M	1373
Nervų sistemą veikiantys vaistai	N	2896
Antiparazitiniai vaistai, insekticidai ir repelentai	P	38
Kvėpavimo sistemą veikiantys vaistai	R	1037
Jutimo organus veikiantys vaistai	S	1061
Kiti preparatai (kalio jodidas)	V	58046

Psichotropiniai ir narkotiniai vaistiniai preparatai (išrašymai)

Laikotarpis
2022-01-01 – 2023-11-30

Istaigos pavadinimas	Psichotropiniai	Narkotiniai analgetikai
VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	361	14
VšĮ Kauno miesto poliklinika	218	22
VšĮ Šeškinės poliklinika	219	13
VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	111	5
VšĮ Karoliniškių poliklinika	76	20
VšĮ Dainų pirminės sveikatos priežiūros centras	77	12
VšĮ Vievio sveikatos priežiūros centras	72	15
VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centras	76	5
LSMU ligoninė Kauno klinikos	55	24
VšĮ Varėnos pirminės sveikatos priežiūros centras	66	8

	Psichotropiniai	Narkotiniai analgetikai
Išplėstinės praktikos slaugytojas	35	13
Kiti slaugytojai	1768	216

Išrašytų vaistinių preparatų kiekis pagal ASPĮ

Laikotarpis
2022-04-30 – 2023-11-30

VšĮ Centro poliklinika	58239
VšĮ Kauno miesto poliklinika	4129
UAB InMedica	2312
VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centras	2077
VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	1807
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	1558
VšĮ Antakalnio poliklinika	1413
UAB "Sanum medicale"	1242
VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centras	1187
VšĮ Šeškinės poliklinika	1110
AB "Pagirių šiltnamiai"	1081

Siuntimų išrašymas I

Nauja redakcija išdėstytas Siuntimų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti išdavimo, įforminimo ir atsakymų pateikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-636 „Dėl Siuntimų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti išdavimo, įforminimo ir atsakymų pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Aprašo 19.3, 19.4, 19.5 papunkčiai reglamentuoja, kokiais atvejais siuntimą gali išduoti bendrosios praktikos slaugytojas.

Siuntimų išrašymas II

Komentaras: kai skubiosios pagalbos priėmimo skyriuje asmens sveikatos priežiūros paslaugą suteikęs gydytojas suformuoja epikrizę ir joje nurodo, kad dėl tolimesnio gydymo pacientas turi kreiptis konsultacijos į antrinio lygio sveikatos priežiūros paslaugas teikiantį gydytoją specialistą, tai tokio įrašo, t. y. gydytojo sprendimo) pagrindu slaugytojas gali suformuoti siuntimą pas antrinio lygio gydytoją specialistą.

Praktinės situacijos pavyzdys: skubiosios pagalbos priėmimo skyriuje gydytojas ortopedas traumatologas suteikė pagalbą rankos lūžį patyrusiam pacientui ir išleisdamas toliau gydytis ambulatoriškai, epikrizėje aprašė traumą, pacientui suteiktos pagalbos turinį ir nurodė gydymo rekomendacijas bei įrašė „gydytojo ortopedo traumatologo konsultacija po 8 savaičių“. Pastarojo įrašo pagrindu su aptariamu skubiosios pagalbos priėmimo skyriaus gydytoju dirbantis slaugytojas gali išrašyti (t. y. informacinėje sistemoje suformuoti ir pasirašyti) siuntimą gydytojo ortopedo traumatologo konsultacijai. Tokiu būdu pacientas išvengia papildomo vizito pas savo šeimos gydytoją, sutaupo laiko (nes nebereikia laukti eilėje, kad patektų konsultacijos pas šeimos gydytoją), mažinama administracinė našta šeimos gydytojams, gerėja šeimos gydytojo paslaugos prieinamumas kitiems pacientams (nes pacientas su rankos lūžiu neužima papildomos vietos eilėje).

Epikrizė

Šeimos gyd.

Siuntimas

Gydytojas
oftalmologas

Siuntimų išrašymas III

Komentaras: kai stacionaro gydytojas, išleisdamas savo gydytą pacientą iš stacionaro gydytis ambulatoriškai suformuoja epikrizę ir joje nurodo, kad dėl tolimesnio gydymo tęsimo pacientas turi kreiptis konsultacijos į ambulatorines antrinio ar tretinio lygio sveikatos priežiūros paslaugas teikiančius gydytojus specialistus, tai tokio įrašo, (t. y. gydytojo sprendimo) pagrindu stacionare dirbantis slaugytojas gali suformuoti siuntimą pas antrinio ar tretinio ambulatorinio lygio gydytojų specialistų konsultacijoms gauti.

Praktinės situacijos pavyzdys: endokrinologijos skyriuje dirbantis gydytojas endokrinologas išleisdamas savo gydytą pacientą iš stacionaro toliau gydytis ambulatoriškai suformavo epikrizę aprašė paciento būklę, taikytą gydymą, nurodė tolimesnio gydymo rekomendacijas bei įrašė „gydytojo endokrinologo konsultacija po 3 mėn.“. Pastarojo įrašo pagrindu stacionare dirbantis slaugytojas gali išrašyti (t. y. informacinėje sistemoje suformuoti ir pasirašyti) siuntimą gydytojo endokrinologo konsultacijai. Tokiu būdu pacientas išvengia papildomo vizito pas savo šeimos gydytoją, sutaupo laiko (nes nebereikia laukti eilėje, kad patektų konsultacijos pas šeimos gydytoją), mažinama administracinė našta šeimos gydytojams, gerėja šeimos gydytojo paslaugos prieinamumas kitiems pacientams (nes pacientas su rankos lūžiu neužima papildomos vietos eilėje).

Lietuvos medicinos norma MN28 „Akušeris“

Siuntimų išdavimas

„10.5. sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduoti siuntimą asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, nurodytoms sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše, gauti.“

„12.9. ne akušerio kompetencijos atvejais **išduoti pacientui Lietuvos medicinos normos 10.5 papunktyje nurodytą siuntimą, o dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurioms neturi teisės išduoti siuntimo, patarti pacientui kreiptis į atitinkamos srities specialistus;**“

„12.11. teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti ligų prevenciją sveikatos priežiūros įstaigose ir pacienčių namuose, įtarus patologiją **išduoti pacientui Lietuvos medicinos normos 10.5 papunktyje nurodytą siuntimą, o dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurioms neturi teisės išduoti siuntimo, rekomenduoti kreiptis į gydytoją specialistą;**“

Siuntimų išrašymas (akušeris)

Numatoma, kad akušeris:

pagal savo kompetenciją vykdydamas nėštumą priežiūrą galės išduoti siuntimą gydytojo akušerio ginekologo konsultacijai. (V-900 nustatyta tvarka);

nuo 07-01 galės išduoti nedarbingumo pažymėjimus sergantiems šeimos nariams slaugyti.

Ačiū už Jūsų laiką!

Laikas klausimams.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS

APSAUGOS MINISTERIJA

Įstaigos kodas 188603472

Vilniaus g. 33, Vilnius

Tel. (8 5) 266 1400

info@sam.lt